

Kielce, dnia 06.12.2006 r.

Znak: WK-60/43/1160 /2006

Pan Wiesław Skop
Wójt Gminy Pacanów

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) przeprowadziła w dniach 27 lipca 2006 roku do dnia 12 października 2006 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Pacanów za okres 2005 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały wskutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności statutowej Gminy.

1. W opracowanym regulaminie kontroli wewnętrznej, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 56/05 Wójta Gminy z dnia 29 listopada 2005 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy, nie zawarto postanowień o przeprowadzaniu w ramach kontroli finansowej wstępnej oceny celowości zaciąganych zobowiązań stosownie do wymogów określonych w art. 35a ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm.). Ustalono ponadto, że prowadzone w okresie 2005 r. kontrole Wójta Gminy nie obejmowały kontroli przestrzegania przez podległe i nadzorowane jednostki organizacyjne realizacji procedur kontroli oraz wstępnej oceny celowości zaciąganych zobowiązań finansowych, jak również dokonywania co najmniej 5% wydatków tych jednostek. Powyższe stanowiło naruszenie art. 127 ust. 2 i ust. 3, w związku z art. 35a ust. 2 pkt. 1 wówczas obowiązującej ustawy z dnia 26 listopada o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi za okres objęty kontrolą były Wójt Gminy [REDAKTOWANE]

Wniosek pokontrolny Nr 1

1.1 Ustalić w formie pisemnej szczegółowe procedury kontroli finansowej zgodnie z wymogami określonymi art. 47 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r., o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

1.2 Przeprowadzać kontrolę w podległych i nadzorowanych jednostkach, w zakresie dokonywania, co najmniej 5% wydatków tych jednostek w każdym roku stosownie do art. 46 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

2. Dokumentacja opisująca przyjęte w Urzędzie zasady rachunkowości wprowadzona została w życie Zarządzeniem Nr 56/05 Wójta Gminy z dnia 29 listopada 2005 roku w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową. W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości dotyczące funkcjonującej w Urzędzie dokumentacji, opisującej przyjęte zasady rachunkowości w jednostce:

a) w załączniku nr 2 do powołanego Zarządzenia Nr 56/05 Wójta Gminy (zakładowy nian kont) podano jedynie wykaz i nazwy kont syntetycznych jednostki Urząd Gminy,

nie określono opisu zasad działania kont i klasyfikacji zdarzeń na kontach księgowych. Równocześnie nie opracowano wykazu kont ksiąg pomocniczych, tj. obowiązkowych kont analitycznych do kont syntetycznych zespołu 2 „Rozrachunki i rozszczenia” w tym dla rozrachunków z kontrahentami i pracownikami stosownie do wymogów określonych w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm). W konsekwencji powyższe narusza także art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a tejże ustawy (Dz. U. z 2002 roku, Nr 76, poz. 694 z późn. zm) zgodnie z którym jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

b) w załączniku Nr 6 do powołanego wyżej Zarządzenia Nr 56 Wójta Gminy, stanowiącym instrukcję w sprawie gospodarki magazynowej, ustalono, że w jednostce występuje obrót magazynowy to jest magazyn, magazynier ze szczegółowym opisem udokumentowania obrotu magazynowego, przychodów, rozchodów oraz stosowanych dowodów magazynowych - podczas gdy w jednostce nie było i nie ma magazynu w związku z czym przepis wewnętrzny w tym zakresie nie jest adekwatny do stanu faktycznego i potrzeb jednostki.

c) w załączniku Nr 2 do Zarządzenia Nr 56/05 Wójta Gminy określono, że zawiera on równocześnie plan kont dla jednostek budżetowych i zakładów budżetowych Gminy. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości istnieje obowiązek posiadania przez jednostkę dokumentacji opisującej przyjęte przez tą jednostkę zasady rachunkowości, w tym zakładowego planu kont dotyczącego każdej jednostki odrębnie. W zaistniałej sytuacji nie może to być plan kont dla dwóch czy też wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą - Wójt Gminy [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] który jako kierownik jednostki stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację obejmującą zasady rachunkowości w jednostce oraz Skarbnik Gminy przygotowujący projekty przepisów wewnętrznych dla Wójta Gminy w zakresie spraw finansowych i rachunkowości.

Wniosek pokontrolny Nr 2

2.1 Zaktualizować dokumentację opisującą przyjęte w jednostce zasady rachunkowości, w tym zakładowy plan kont z uwzględnieniem sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach i opisu sposobu działania kont stosownie do wymogów określonych art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm).

2.2 Zaprowadzić konta ksiąg pomocniczych - ewidencję analityczną do kont syntetycznych zgodnie z wymogami określonymi art. 17 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.3 Wyegzekwować obowiązek opracowania przez każdą jednostkę organizacyjną Gminy dokumentacji obejmującej zasady rachunkowości w danej jednostce, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm).

3. Kontrola raportów kasowych z sierpnia 2005 r., wykazała, że w dziesięciu przypadkach operacje gotówkowe nie zostały wprowadzone do ewidencji raportów kasowych w dniu ich dokonywania. Przedmiotowe opóźnienia we wprowadzaniu do ewidencji raportów kasowych dokonywanych wpłat wynosiły od 1 do 16 dni. Powyższe stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm), zgodnie z którym księgi

rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco, (ujęcie wpłat i wypłat gotówką następuje w tym samym dniu, w którym zostały one dokonane). Nieprawidłowość powyższa stanowi również naruszenie § 16 pkt 2 Załącznika Nr 4 do Zarządzenia Nr 56/05 Wójta Gminy z dnia 21 listopada 2005 r., stanowiącego Instrukcję w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy, zgodnie z którym wszystkie dowody kasowe dotyczące wpłat i wypłat gotówki, dokonywane w danym dniu, powinny być w tym dniu wpisane do raportu kasowego sporządzanego przez kasjera.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą Kasjer zgodnie z przydziałem czynności służbowych zobowiązany do zgodnego z prawem prowadzenia ewidencji operacji gotówkowych oraz Skarbnik Gminy z tytułu nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 3

Operacje gotówkowe wprowadzać do ewidencji raportów kasowych w dniu ich faktycznego dokonania, stosownie do art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r., o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm) oraz postanowień Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie, wprowadzonej Zarządzeniem Nr 56/05 Wójta Gminy.

4. Kontrola prawidłowości dokonywanych zapisów, terminowości rozliczeń oraz zasad funkcjonowania kont rozrachunkowych wykazała nie rozliczone zobowiązania, zaewidencjonowane na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, które powstały przed 2002 rokiem, a mianowicie:

* kwota 3.300,95 zł wykazana jako zobowiązanie jednostki wobec Firmy „SYSTEM” za montaż parapetów zewnętrznych według faktury wykonawcy Nr 41/01 z dnia 15 luty 2001 r.

* kwota 3.846,70zł. jako zobowiązanie Urzędu wobec Biura Projektów „INSTALATOR” w Kielcach według Rachunku Nr BPI-61/00 wykonawcy z dnia 18 grudnia 2000 roku z tytułu pełnienia nadzoru inwestorskiego przy budowie wodociągu wiejskiego w Trzebicy i Podwalu na terenie Gminy.

Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy, złożonego na tą okoliczność wynika, że zobowiązania wobec kontrahenta „SYSTEM” z Tarnowa za montaż parapetów zewnętrznych nie dotyczą gminy, lecz Szkoły Podstawowej w Wójczy, natomiast zobowiązania wobec Biura Projektów „INSTALATOR” w Kielcach nie uregulowano z uwagi na zmniejszenie zakresu robót przy budowie wodociągu Trzebica – Podwale na sumę 30.471 zł. W związku ze zmianą wartości robót zmniejszyło się o wymienioną kwotę wynagrodzenie inspektora nadzoru liczone procentowo od wartości robót. Prowadzenie w księgach rachunkowych Urzędu ewidencji zobowiązań Szkoły w Wójczy, (innej jednostki) świadczy o nierzetelnych zapisach ksiąg rachunkowych, skutkując naruszeniem art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r., o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm), zgodnie z którym księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi Skarbnik Gminy, do której obowiązków należy między innymi terminowe i zgodne z prawem dokonywanie rozliczeń finansowych.

Wniosek pokontrolny Nr 4

4.1 Nie wprowadzać do ewidencji księgowej zobowiązań dotyczących jednostek organizacyjnych Gminy, realnie wykazywać zobowiązania jednostki na koniec okresów sprawozdawczych.

4.2 Wyjaśnić ostatecznie sprawę wykazanych w ewidencji zobowiązań, dokonać stosownych zapisów w księgach rachunkowych mając na uwadze rzetelność prowadzenia ksiąg rachunkowych jednostki zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r., o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm).

5. Począwszy od miesiąca marca 2005 r., Urząd Gminy dokonywał należnych wpłat na PFRON w wysokości niższej od wynikającej z prawidłowego obliczenia. Łączna kwota zanizonych wpłat za okres od marca do końca grudnia 2005 r. wyniosła 876,56 zł. Powyższe stanowi naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r., o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.), zgodnie z którym pracodawca zatrudniający co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy był obowiązany dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia oraz liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Zgodnie z art. 21 ust. 2a powołanej wyżej ustawy dla Urzędu Gminy jako samorządowej jednostki budżetowej wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosił w okresie 2005 roku 3%. Ustalono ponadto, że Urząd Gminy jako pracodawca złożył w jednym terminie to jest w dniu 20 lipca 2006 r. wszystkie miesięczne informacje (deklaracje) wpłat na PFRON za okres 2005 roku. Tym samym Urząd Gminy nie składał w okresie 2005 r. do Zarządu Funduszu informacji miesięcznych o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych do czego był obowiązany na podstawie art. 21 ust. 2f powołanej wyżej ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zgodnie z tym przepisem pracodawcy osiągający wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 3% liczonych według zasad określonych w ustawie składają Zarządowi Funduszu informacje miesięczne i roczne odpowiednio o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, zatrudnieniu i kształceniu osób niepełnosprawnych lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych według ustalonego wzoru w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy informacja, (informacja roczna – do 20 stycznia za rok poprzedni).

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe ponosi inspektor ds. kadr [REDAKTOWANE] sporządzająca deklaracje będące podstawą wyliczenia wpłat na PFRON.

Stwierdzona nieprawidłowość mogła stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm), obecnie art. 14 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2005 r., o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.) wobec dokonania przez jednostkę sektora finansów publicznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie niższej, niż wynikająca z prawidłowego obliczenia.

Osobami odpowiedzialnymi za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z tego tytułu mogą być - Wójt Gminy [REDAKTOWANE] jako kierownik jednostki i pracodawca zobowiązany do dokonywania pełnych i terminowych wpłat na PFRON oraz Skarbnik Gminy według przydziału czynności służbowych zobowiązana do zgodnego z prawem dokonywania wydatków i prowadzenia gospodarki finansowej Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 5

5.1 Dokonać wpłaty na rachunek Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych należnych składek za 2005 rok w wysokości 876,56 zł

5.2 Przestrzegać zasad i terminów dokonywania miesięcznych wpłat na PFRON określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r., o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U., Nr 123, poz. 776 z późn. zm.).

5.3 Informacje miesięczne o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych składać do Zarządu Funduszu w terminach określonych art. 21 ust. 2f ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r., o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U., Nr 123, poz. 776 z późn. zm.).

6. Kontrola udzielanych pracownikom urzędu w okresie 2005 roku zaliczek na wydatki bieżące, wykazała następujące nieprawidłowości w ich rozliczaniu:

a) pracownik, któremu udzielona została dnia 28 stycznia 2005r. zaliczka w wysokości 1.000,00 zł rozliczył się z pobranej zaliczki dopiero w dniu 31.12.2005r., jednocześnie przed jej rozliczeniem udzielono temu samemu pracownikowi kolejnych zaliczek, a to:

- * w dniu 5.05.2005 r. w wysokości 1.132,33 zł. (rozliczono dnia 30.12.2005r.),
- * w dniu 30.05.2005 r. w wysokości 1.500 zł, (rozliczono dnia 7.06.2005 r.),
- * w dniu 3.06.2005 r. w wysokości 2000 zł, (rozliczono dnia 8.06.2005 r.),
- * w dniu 3.06.2005 r. w wysokości 3000 zł, (rozliczono dnia 8.06.2005 r.),

b) pracownicy W.J. udzielona została w dniu 18.03.2005 r. zaliczka w wysokości 600,00 zł., która rozliczona została całkowicie dopiero w dniu 7.12.2005 r., a przed jej rozliczeniem udzielono tej samej pracownicy kolejnej zaliczki w dniu 8.06.2005 r., w kwocie 600,00 zł.

Udzielanie kolejnych zaliczek przy zaniechaniu rozliczenia zaliczek poprzednio pobranych przez pracowników, jak również znaczna zwłoka w rozliczaniu udzielonych zaliczek stanowiła naruszenie § 20 ust. 3 wówczas obowiązującego Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 stycznia 2005r., w sprawie gospodarki finansowej jednostek i zakładów budżetowych oraz zasad i terminów rocznych wpłat do budżetu (Dz. U. Nr 23, poz. 190). Zgodnie z powołanym przepisem, jeżeli zaliczka podjęta przez pracownika nie została rozliczona w ustalonym terminie, potrąca się ją z najbliższego wynagrodzenia pracownika, a do czasu rozliczenia poprzednio wypłaconej zaliczki pracownikowi nie mogą być udzielane dalsze zaliczki. Powyższe stanowi również naruszenie § 13 pkt 3, pkt 4 i pkt 5 obowiązującej w urzędzie instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych, stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr 56/05 Wójta Gminy z dnia 29 listopada 2005 r., w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy, zgodnie z którym zaliczki jednorazowe winny być rozliczane nie później, niż w terminie 14 dni od daty ich pobrania, natomiast zaliczki wypłacane na poczet wynagrodzeń podlegają rozliczeniu z najbliższego wynagrodzenia, przy czym do czasu rozliczenia się z poprzednio pobranej zaliczki nie mogą być wypłacane następne zaliczki.

Odpowiedzialnym za powyższe nieprawidłowości jest Skarbnik Gminy nadzorujący pracę Referatu Finansowego.

Wniosek pokontrolny Nr 6

Udzielane pracownikom zaliczki na wydatki bieżące rozliczać w terminach określonych obowiązującym w urzędzie Zarządzeniem Nr 56/05 Wójta Gminy z dnia 29 listopada 2005 r., w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową. Nowej zaliczki udzielać pracownikowi wyłącznie po rozliczeniu przez niego uprzednio pobranej.

7. Kontrola naliczeń i odpisów zakładowego funduszu świadczeń socjalnych za 2005 rok wykazała, że odpis podstawowy na ZFŚS oraz równowartość przelewów tego odpisu na rachunek bankowy ZFŚS był w okresie objętym kontrolą wyższy o kwotę 1.152,88 zł. niż wynika to z obowiązkowego odpisu podstawowego. Powyższe było skutkiem zaniechania dokonania korekty odpisu o faktyczny stan zatrudnionych w Urzędzie na koniec 2005 r. stosownie do § 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 marca 1994 r., w sprawie sposobu ustalenia przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U., Nr 43, poz. 168 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponoszą Skarbnik oraz Wójt Gminy, jako pracodawca administrujący środkami funduszu.

upoważnioną przez zamawiającego, a każda dostawa winna być udokumentowana dowodem „WZ” wystawionym przez kopalnię lub skład.”

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą Kierownik Referatu Gospodarki Mieniem Komunalnym Inwestycji i Zamówień Publicznych nadzorujący inwestycje i remonty, w tym realizację zadań referatu, Skarbnik, który potwierdził pisemnie fakturę VAT FV90/2005 z dnia 29.12.2005 r., na kwotę 164.348,64 zł, tym samym wobec braku udokumentowania każdorazowych dostaw dowodami WZ zgodnie z ustaleniami umownymi zaniechał złożenia zastrzeżeń stosownie do art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r., o finansach publicznych, obecnie art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 (Dz. U., Nr 249, poz. 2104) oraz Wójt Gminy [REDAKTOWANE] do którego obowiązków zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym należy gospodarowanie mieniem komunalnym.

Wniosek pokontrolny Nr 9

9.1 Przestrzegać konsekwentnie postanowień umownych w zakresie należytego wykonywania i dokumentowania dostaw realizowanych przez wykonawców.

9.2 Dokonywać wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych stosownie do art. 45 ust. 3 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku, o finansach publicznych (Dz. U., Nr 249, poz. 2104).

10. Z budżetu Gminy udzielono w okresie 2005 r., dotacji dla zakładu budżetowego (Zakład Usług Wodnych i Komunalnych) w wysokości 92.744 zł. Zgodnie z uchwałą budżetową na 2005 r. dotacja ta została przeznaczona na gospodarkę ściekową i ochronę wód. W rzeczy samej nie była to dotacja na inwestycje, ani też na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe, w związku z czym stosownie do art. 117 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998r., o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) winna to być dotacja przedmiotowa i taki charakter ona miała, tym bardziej, że ustawa o finansach publicznych nie przewiduje innych form przekazywania środków dla zakładu budżetowego niż w formie dotacji przedmiotowych, dotacji podmiotowych na inwestycje lub na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe. W zaistniałym stanie faktycznym Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie stawek kalkulowanych dotacji przedmiotowej na rok 2005 dla zakładu budżetowego (Zakład Usług Wodnych i Komunalnych). Równocześnie w związku z przedmiotowym charakterem dotacji wynikającym z uchwały budżetowej nie dochowano obowiązku w zakresie sporządzenia kalkulacji stawek jednostkowych dotacji do 1m³ wody czy też odprowadzanych ścieków, co narusza w swojej konsekwencji art. 117 ust. 1 i ust. 3 obowiązującej do końca 2005 r. ustawy z dnia 26 listopada 1998 r., o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) zgodnie z którym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych, kalkulowane według stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych, ustalonych w formie uchwały przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Przedstawiony wyżej stan faktyczny wskazuje, iż przekazana w roku 2005 dla ZUWIK dotacja wobec braku stawek kalkulowanych stanowiła bezpodstawnie przyznaną dotację podmiotową z naruszeniem art. 117 ust. 1 i ust. 3 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2003 roku, Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), obecnie art. 174 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U., Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.). Równocześnie zaniechano określenia przedmiotu dotacji, a udzieloną już dotację zaklasyfikowano w wydatkach do § 251 „Dotacja podmiotowa z budżetu dla zakładu budżetowego”, co narusza w konsekwencji przepisy określone załącznikiem Nr 4 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 r., w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U., Nr 209, poz. 2132 z późn.

zm.) w części dotyczącej klasyfikowania wydatków zgodnie z którymi dotacje przedmiotowe dla zakładu budżetowego klasyfikowane winny być do § 265 wydatków budżetowych „Dotacja przedmiotowa z budżetu dla zakładu budżetowego”.

Stwierdzona wyżej nieprawidłowość mogła stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych, obowiązującego do dnia 30 czerwca 2005 roku (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), obecnie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r., o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.) wobec przekazania dotacji z naruszeniem zasad i trybu jej udzielania.

Odpowiedzialnym za naruszenie dyscypliny finansów publicznych może być Wójt Gminy [REDAKTOWANE] który zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym winien był przygotować stosowne projekty uchwał Rady, w tym przypadku projektu uchwały w sprawie stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych.

Wniosek pokontrolny Nr 10

10.1 Przy udzielaniu dotacji przedmiotowych z budżetu dla zakładu budżetowego przestrzegać zasad i trybu określonych art. 174 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r., o finansach publicznych (Dz. U., Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

10.2 Dotacje przedmiotowe z budżetu dla zakładu budżetowego klasyfikować do § 265 wydatków budżetowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 r., w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U., Nr 209, poz. 2132 z późn. zm.).

11. W okresie objętym kontrolą Gmina udzieliła dotacji celowej z budżetu (57.000 zł) na finansowanie, dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom, która zaklasyfikowana została do § 282 wydatków budżetowych. Cała kwota tej dotacji udzielona została dla Gminnego Ludowego Klubu Sportowego „Zorza - Tempo” na działalność ustawową Gminy w zakresie kultury fizycznej. Udzielenie dotacji poprzedzone zostało postępowaniem przewidzianym ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U., Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Ustalono w czasie kontroli, że Urząd Gminy jako zleceniodawca zaniechał dokonywania kontroli zleconego zadania w zakresie kultury fizycznej. Nieprawidłowość powyższa stanowi naruszenie art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U., Nr 96, poz. 873 z późn. zm) zgodnie z którym organ administracji publicznej zlecający zadanie publiczne dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności stanu realizacji zadania, efektywności, rzetelności, jakości wykonania zadania oraz prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania, jak również sposobu prowadzenia dokumentacji określonej przepisami prawa i zawartą umową. Równocześnie zaistniała nieprawidłowość narusza postanowienia § 6 zwartej umowy zgodnie z którym zleceniodawca sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania przez zleciobiorcę, w tym sposobu wydatkowania przekazanych mu środków.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższe nieprawidłowości ponosi inspektor ds ewidencji ludności zgodnie z przydziałem czynności służbowych, jak również Skarbnik [REDAKTOWANE] zobowiązana do kontroli prawidłowości dokonywanych wydatków oraz Wójt Gminy [REDAKTOWANE] z tytułu nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 11

11.1 Dokonywać bieżącej kontroli stanu realizacji zadania w okresie jego wykonywania pod kątem efektywności, rzetelności i jakości wykonania oraz sposobu prowadzenia obowiązującej dokumentacji stosownie do wymogów określonych art. 17 ustawy z dnia

24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U., Nr 96, poz. 873 z późn. zm).

11.2 Przestrzegać konsekwentnie postanowień zwartych umów na wykonanie zadań zleconych szczególnie w zakresie kontroli prawidłowości wykonania zadania przez zleceniobiorcę, w tym wydatkowania i rozliczenia przekazanych mu środków.

12. Stosownie do zawartej w dniu 18 kwietnia 2005 r. umowy pomiędzy Urzędem Gminy i Klubem Sportowym „Zorza - Tempo”, Urząd przekazał dla Klubu Sportowego dotację w wysokości 12.000 zł na organizację pozaszkolnych zajęć sportowych ze środków uzyskanych z odpłatności za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Kontrola ustaliła, że udzielenie tej dotacji oraz wybór wykonawcy i powierzenie zadania nie zostały poprzedzone konkursem ofert mającym na celu wyłonienie wykonawcy zadania. Nieprawidłowość powyższa stanowi naruszenie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm) zgodnie z którym organy administracji publicznej powierzają realizację tych zadań po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia. Nieprawidłowości powyższe stanowią również naruszenie § 1 Uchwały Nr XVII/89/2004 Rady Gminy z dnia 25 lutego 2004 r., w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych na cele publiczne związane z realizacją zadań gminy. Przedmiotowa uchwała określa zasady i tryb postępowania o udzielenie dotacji z budżetu gminy podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działającym w celu osiągnięcia zysku, na cele publiczne związane z realizacją zadań gminy, określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U., Nr 96, poz. 873 z późn. zm).

Wniosek pokontrolny Nr 12

12.1 Przy udzielaniu dotacji na zadania Gminy realizowane przez klub sportowy stosować przepisy określone art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm) zgodnie z którym organy administracji publicznej powierzają realizację zadań po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.

12.2 Zlecenie zadania dokonywać na zasadach określonych Uchwałą Nr XVII/89/2004 Rady Gminy z dnia 25 lutego 2004 r., w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji na cele publiczne związane z realizacją zadań Gminy podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych.

13. Zawarte przez Wójta Gminy umowy z Klubem Sportowym „Zorza-Tempo” na podstawie których Gmina udzielała dotacji i zleciła wykonywanie zadań Gminy w zakresie kultury fizycznej nie zostały potwierdzone podpisami Skarbnika – Głównego Księgowego lub osobę upoważnioną przez Skarbnika na dowód kontrasygnaty. Powyższe dotyczy umowy z dnia 18 kwietnia 2005 r., jak również umowy z dnia 4 maja 2005 r. na okoliczność udzielenia dotacji odpowiednio w wysokości 12.000 zł oraz 45.000 zł. Nieprawidłowość powyższa narusza art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) obligujący wymóg uzyskania kontrasygnaty skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej, jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych. Według wyjaśnienia Skarbnika, umowa o dotację na kwotę 45.000 zł nie została podpisana przez przeoczenie, natomiast umowy o dotację na kwotę 12.000 zł skarbnik nie podpisał wskutek zastrzeżeń do umowy związanych z brakiem przeprowadzenia konkursu ofert. Zgodnie z art. 46 ust. 4 tej ustawy Skarbnik gminy (główny księgowy budżetu), który odmówił

24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U., Nr 96, poz. 873 z późn. zm).

11.2 Przestrzegać konsekwentnie postanowień zwartych umów na wykonanie zadań zleconych szczególnie w zakresie kontroli prawidłowości wykonania zadania przez zleceniobiorcę, w tym wydatkowania i rozliczenia przekazanych mu środków.

12. Stosownie do zawartej w dniu 18 kwietnia 2005 r. umowy pomiędzy Urzędem Gminy i Klubem Sportowym „Zorza - Tempo”, Urząd przekazał dla Klubu Sportowego dotację w wysokości 12.000 zł na organizację pozaszkolnych zajęć sportowych ze środków uzyskanych z odpłatności za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Kontrola ustaliła, że udzielenie tej dotacji oraz wybór wykonawcy i powierzenie zadania nie zostały poprzedzone konkursem ofert mającym na celu wyłonienie wykonawcy zadania. Nieprawidłowość powyższa stanowi naruszenie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm) zgodnie z którym organy administracji publicznej powierzają realizację tych zadań po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia. Nieprawidłowości powyższe stanowią również naruszenie § 1 Uchwały Nr XVII/89/2004 Rady Gminy z dnia 25 lutego 2004 r., w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych na cele publiczne związane z realizacją zadań gminy. Przedmiotowa uchwała określa zasady i tryb postępowania o udzielenie dotacji z budżetu gminy podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działającym w celu osiągnięcia zysku, na cele publiczne związane z realizacją zadań gminy, określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r., o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U., Nr 96, poz. 873 z późn. zm).

Wniosek pokontrolny Nr 12

12.1 Przy udzielaniu dotacji na zadania Gminy realizowane przez klub sportowy stosować przepisy określone art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm) zgodnie z którym organy administracji publicznej powierzają realizację zadań po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.

12.2 Zlecenie zadania dokonywać na zasadach określonych Uchwałą Nr XVII/89/2004 Rady Gminy z dnia 25 lutego 2004 r., w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji na cele publiczne związane z realizacją zadań Gminy podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych.

13. Zawarte przez Wójta Gminy umowy z Klubem Sportowym „Zorza-Tempo” na podstawie których Gmina udzielała dotacji i zleciła wykonywanie zadań Gminy w zakresie kultury fizycznej nie zostały potwierdzone podpisami Skarbnika – Głównego Księgowego lub osobę upoważnioną przez Skarbnika na dowód kontrasygnaty. Powyższe dotyczy umowy z dnia 18 kwietnia 2005 r., jak również umowy z dnia 4 maja 2005 r. na okoliczność udzielenia dotacji odpowiednio w wysokości 12.000 zł oraz 45.000 zł. Nieprawidłowość powyższa narusza art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) obligujący wymóg uzyskania kontrasygnaty skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej, jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych. Według wyjaśnienia Skarbnika, umowa o dotację na kwotę 45.000 zł nie została podpisana przez przeoczenie, natomiast umowy o dotację na kwotę 12.000 zł skarbnik nie podpisał wskutek zastrzeżeń do umowy związanych z brakiem przeprowadzenia konkursu ofert. Zgodnie z art. 46 ust. 4 tej ustawy Skarbnik gminy (główny księgowy budżetu), który odmówił

kontrasygnaty winien jednak jej dokonać na pisemne polecenie zwierzchnika, powiadamiając o tym Radę Gminy oraz regionalną izbę obrachunkową.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą Skarbnik zobowiązany do dokonywania kontrasygnaty na umowach oraz Wójt Gminy tytułem zgodnego z prawem przygotowania i sporządzenia umów skutkujących zobowiązaniem pieniężnym Gminy oraz wykonywania określonych ustawą o finansach publicznych obowiązków w zakresie kontroli finansowej.

Wniosek pokontrolny nr 13

13.1 Przestrzegać wymogu uzyskania kontrasygnaty Skarbnika Gminy lub osoby przez niego upoważnionej na umowach skutkujących powstaniem zobowiązań pieniężnych stosownie do art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

13.2 Przestrzegać art. 46 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w przypadku odmowy złożenia kontrasygnaty przez Skarbnika Gminy.

14. W okresie 2005 roku pracownicy organu podatkowego przeprowadzali kontrole podatkowe u podatników na podstawie upoważnień, wystawionych niezgodnie ze wzorem określonym Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 sierpnia 2005 r., w sprawie wzoru imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. Nr 165, poz. 1370), wydanym na podstawie art. 283 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r., ordynacja podatkowa (t. jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). W szczególności zaś pracownicy Urzędu Gminy przeprowadzali wszystkie kontrole na podstawie jednego upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy w dniu 28 września 2005 roku, przy czym w rubryce upoważnienia określającej dane identyfikacyjne podatnika umieszczono klauzulę w brzmieniu ogólnym „podatnicy podatku od nieruchomości od prowadzonej działalności gospodarczej – osoby fizyczne i prawne”, z jednoczesnym określeniem terminu zakończenia kontroli na dzień 15 grudnia 2005 roku. Z uwagi na fakt, iż pracownikom wydano jedno ogólne upoważnienie brak na wskazanym druku pokwitowania przez podmioty kontrolowane. Stwierdzono ponadto, że pracownicy organu podatkowego nie posiadają legitymacji służbowych. Powyższe nieprawidłowości stanowią odpowiednio naruszenie art. 283 § 1 pkt 3, art. 284 § 1, w związku z art. 120 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r., ordynacja podatkowa (t. jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powstanie opisanych nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy

Wniosek pokontrolny Nr 14

14.1 Kontrole podatkowe przeprowadzać zgodnie z zasadami i wymogami określonymi ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r., ordynacja podatkowa (t. jedn. Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 sierpnia 2005 roku w sprawie wzoru imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. Nr 165, poz. 1370).

14.2 Pracowników organu podatkowego upoważnionych do przeprowadzania kontroli podatkowej zaopatrzyć w stosowne legitymacje służbowe.

15. W wyniku kontroli dochodów z tytułu opłaty targowej stwierdzono, że podczas Festiwalu Kultury Dziecięcej opłatę targową pobierała pracownica Urzędu Gminy – Inspektor ds. obsługi Rady Gminy, nie wskazana w Uchwale Nr XXIII/121/04 Rady Gminy z dnia 26 sierpnia 2004 roku jako inkasent uprawniony do pobierania tejże opłaty. Powyższe stanowi naruszenie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991

roku o podatkach i opłatach lokalnych (t. jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 9, poz. 84 z późn. zm.) oraz przedmiotowej Uchwały Nr XXIII/121/04 Rady Gminy z dnia 26 sierpnia 2004 roku.

Odpowiedzialność za powstałą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy [REDAKTOWANE]

Wniosek pokontrolny Nr 15

Przestrzegać wyłącznej właściwości Rady Gminy do wyznaczania inkasenta opłaty targowej, w przypadku konieczności wyznaczenia lub zmiany inkasenta opłaty targowej przedłożyć Radzie Gminy projekt stosownej uchwały.

16. Stwierdzono w dwóch przypadkach, że raporty kasowe dochodów sporządzono za okresy przekraczające okres obrachunkowy, jeden miesiąc, co narusza art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r., o rachunkowości (t. jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm.). Powołany przepis stanowi, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Odpowiedzialność za powstanie opisanej nieprawidłowości ponosi Inspektor ds. finansowych, jak również Skarbnik Gminy z tytułu nadzoru i kontroli nad Referatem Finansowym.

Wniosek pokontrolny Nr 16

Raporty kasowe sporządzać nie rzadziej niż na koniec każdego miesiąca stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r., o rachunkowości (t. jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

17. Z tytułu nieterminowych wpłat rocznych opłat za użytkowanie wieczyste od 6 użytkowników nie pobrano należnych odsetek za zwłokę w łącznej kwocie 31,80 zł. Przedmiotowa nieprawidłowość stanowiła naruszenie art. 92 pkt 2, w związku z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r., o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), które to obligują do ustalenia, pobierania i odprowadzania dochodów jednostki samorządu terytorialnego na zasadach wynikających z obowiązujących przepisów.

Odpowiedzialność merytoryczną z tytułu zaistniałej nieprawidłowości ponoszą Inspektor ds. finansowych, Podinspektor ds. księgowości budżetowej oraz Skarbnik Gminy z tytułu kontroli i nadzoru.

Stwierdzona nieprawidłowość mogła stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych stosownie do art. 138 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r., o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) wobec dochodzenia należności jednostki samorządu terytorialnego w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia. Jednak w zaistniałej sytuacji na podstawie art. 140 przedmiotowej ustawy nie dochodzi się odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Wniosek pokontrolny Nr 17

W przypadku nieterminowych wpłat z tytułu należności cywilnoprawnych stanowiących dochód budżetu Gminy naliczać i egzekwować należne odsetki za zwłokę.

18. W okresie 2005 roku Zakład Usług Wodnych i Komunalnych dokonał na rzecz Gminy wpłaty z tytułu opłaty za nieruchomości oddane w trwały zarząd w łącznej

kwocie 13.745,26 zł (kwota należnej opłaty wynikająca z decyzji Wójta + 22% podatku VAT). Ustanowienie trwałego zarządu na rzecz własnych jednostek organizacyjnych oraz opłaty z tegoż tytułu jest czynnością o charakterze administracyjno – prawnym, wynikającą z odrębnych przepisów prawa, dokonywaną w formie decyzji administracyjnej. W związku z powyższym opłata z tytułu oddania nieruchomości w trwały zarząd jako świadczenie publicznoprawne nie powinna być objęta podatkiem VAT, stanowi ona bowiem wykonanie obowiązków nałożonych przepisami prawa, skonkretyzowanych w drodze decyzji administracyjnej. W zaistniałej sytuacji doliczenie do opłaty za trwały zarząd podatku VAT narusza art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r., o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.), jak również § 8 ust. 1 pkt 13 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r., w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 97, poz. 970 z późn. zm.), w związku z art. 45 ust. 1 i ust. 1 pkt 7 oraz art. 83 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r., o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn., Dz. U., z 2004 r., Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Ustalono ponadto w trybie kontroli, że Zakład dokonał opłaty z tytułu trwałego zarządu w dniu 11 sierpnia 2005 roku, tj. nieterminowo, przy opóźnieniu wynoszącym 133 dni. Należne z tytułu tego opóźnienia odsetki za zwłokę (na dzień wpłaty) powinny wynosić 554,20 zł. Stwierdzono, że faktura VAT Nr 61/2005 dla Zakładu została wystawiona w dniu 26 kwietnia 2005 roku. W zaistniałej sytuacji nie dokonanie terminowej wpłaty należnej opłaty z tytułu ustanowienia trwałego zarządu stanowiło naruszenie art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r., o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U., z 2004 r., Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), zgodnie z którym opłaty roczne uiszczą się przez cały okres trwałego zarządu w terminie do dnia 31 marca każdego roku, z góry za dany rok. Równocześnie stosownie do art. 82 ust. 3 powołanej wyżej ustawy o gospodarce nieruchomościami Kierownik Zakładu w przypadku trudnej sytuacji finansowej mógł wystąpić do Wójta Gminy o odroczenie terminu płatności z tytułu trwałego zarządu.

Odpowiedzialność za zaistniałe nieprawidłowości ponoszą Skarbnik Gminy [REDAKTOWANE] jak również były Kierownik i Główny Księgowy Zakładu.

Wniosek pokontrolny Nr 18

18.1 Nie wystawiać faktury VAT na należności wynikające z decyzji administracyjnej Wójta Gminy, związanej z należną opłatą roczną z tytułu nieruchomości oddanych w trwały zarząd zakładowi budżetowemu.

18.2 Egzekwować od jednostki obowiązek terminowego regulowania należnych opłat z tytułu trwałego zarządu stosownie do art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r., o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn., Dz. U. z 2004 r., Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.).

19. W wyniku kontroli dochodów z tytułu zawartych umów najmu / dzierżawy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) umowa dzierżawy z dnia 19 marca 2001 roku (lokal użytkowy położony przy ul. Biechowskiej - Rynek 1 w Pacanowie, Restauracja „Koziołek”), została zawarta na czas określony jednego roku, począwszy od dnia 2.01.2001 roku. Przedmiotowa umowa została przedłużona kolejnymi aneksami. Stwierdzono, że zarówno umowę jak i aneksy przedłużające czasokres jej trwania zawierano po stronie Gminy, pomimo faktu, iż dzierżawca lokalu zalegał z należnymi opłatami czynszowymi za następujące okresy:

- * zaległość na dzień 31 grudnia 2001 roku – kwota 1.193,60 zł,
- * zaległość na dzień 31 grudnia 2002 roku – kwota 3.350,17 zł,
- * zaległość na dzień 31 grudnia 2003 roku – kwota 4.700,68 zł,

* zaległość na dzień 31 grudnia 2004 roku – kwota 4.270,68 zł,

* zaległość na dzień 31 grudnia 2005 roku – kwota 2.662,23 zł.

Powyższe świadczy o niezachowaniu należytej staranności w gospodarowaniu mieniem Gminy, w sytuacji bowiem gdy dzierżawca dopuszcza się zwłoki z zapłatą czynszu co najmniej za dwa pełne okresy płatności, wydzierżawiający może dzierżawę wypowiedzieć bez zachowania terminu wypowiedzenia stosownie do art. 703 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r., kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.). W tym stanie rzeczy działania polegające na systematycznym przedłużaniu okresu trwania przedmiotowej umowy stanowiły naruszenie art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), wobec braku zachowania szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu mieniem komunalnym zgodnie z jego przeznaczeniem. Stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 1990 r., o pracownikach samorządowych (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1593 z późn. zm.), do podstawowych obowiązków pracownika samorządowego należy m.in. dbałość o środki publiczne.

Ponadto stwierdzono w trybie kontroli, że pomimo nieterminowych wpłat czynszu przez dzierżawcę Restauracji w latach 2002 – 2005, zaniechano naliczenia i ujęcia w księgach rachunkowych, a także pobierania należnych z tego tytułu odsetek za zwłokę. Z wyjaśnień złożonych na tą okoliczność przez Skarbnika wynika, że należne Gminie z tego tytułu odsetki zostały na podstawie ustnego polecenia ówczesnego Wójta umorzone, w wyniku zaliczenia na poczet napraw dokonanych przez dzierżawcę. Powyższa nieprawidłowość narusza art. 92 pkt 2, w związku z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r., o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), które to przepisy stanowiły, że ustalenie, pobieranie i odprowadzanie dochodów jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach wynikających z obowiązujących przepisów. W czasie trwania niniejszej kontroli odsetki należne z tytułu nieterminowych wpłat w łącznej kwocie 1.973,20 zł zostały naliczone. Równocześnie należne Gminie odsetki z tego tytułu na łączną kwotę 2.079,10 zł zostały umorzone w sposób niezgodny z Uchwałą Nr 190/01 Rady Gminy z dnia 30 listopada 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania wierzytelności jednostek organizacyjnych Gminy Pacanów z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy ordynacja podatkowa oraz udzielania innych ulg w spłacaniu tych należności, a także wskazania organów do tego uprawnionych.

b) najemca gminnego lokalu użytkowego w Chrzanowie w okresie 2004 oraz 2005 roku nieterminowo regulował opłaty czynszowe, przy czym na dzień 31.12.2004 r. posiadał on zaległość w łącznej kwocie 1.108,95 zł. W dniu 29.04.2005 r. najemca dokonał wpłaty w kwocie 887,16 zł, tj. 4 rat, którą zaliczono na zaległość za 2004 rok – nie naliczając i nie pobierając odsetek za zwłokę. Na dzień 31.12.2005 r., na koncie najemcy widniała zaległość w łącznej kwocie 2.883,27 zł, w tym: za miesiąc grudzień 2004 roku (kwota 221,79zł) oraz 12 miesięcy 2005 roku (kwota 2.661,48 zł). W okresie 2005 roku najemca nie dokonywał dalszych wpłat. W zaistniałej sytuacji Gmina zaniechała naliczenia i pobrania należnych odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat czynszu w okresie 2004 i 2005 roku na łączną kwotę 105,90 zł (wg stanu na dzień 31 grudnia 2005 roku). Z wyjaśnień złożonych na tą okoliczność przez Skarbnika wynika, że należne Gminie odsetki z tego tytułu analogicznie jak wyżej na podstawie ustnego polecenia ówczesnego Wójta zostały umorzone w sposób niezgodny z powołaną Uchwałą Nr 190/01 Rady Gminy z dnia 30 listopada 2001 roku, tj. zaliczone na poczet napraw dokonanych przez dzierżawcę.

Odpowiedzialność merytoryczną za powstanie zaistniałych nieprawidłowości ponosi Podinspektor ds. gospodarki nieruchomościami, do której zgodnie z zakresem czynności należy zarząd mieniem gminnym oraz ówczesny Wójt Gminy [REDAKTOWANE] stosownie do art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 3, w związku z art. 50 ustawy z dnia 8

marca 1990 r., o samorządzie gminnym (t. jedn. Dz. U z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Przedmiotowe nieprawidłowości wobec niezgodnego z prawem umorzenia należności jednostki samorządu terytorialnego mogą stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r., o finansach publicznych (t. jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), obecnie art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r., o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z tego tytułu może ponosić ówczesny Wójt Gminy – ██████████

Wniosek pokontrolny Nr 19

19.1 Umowy najmu i dzierżawy nieruchomości gminnych sporządzać z należytą starannością. Określać w zawieranych umowach ewentualne przypadki, zasady, metody i sposób zaliczania nakładów poczynionych przez najemców / dzierżawców.

19.2 Przy dokonywaniu umorzeń należności gminnych wynikających z umów cywilnoprawnych przestrzegać Uchwały Nr 190/01 Rady Gminy z dnia 30 listopada 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania wierzytelności jednostek organizacyjnych Gminy z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy ordynacja podatkowa oraz udzielania innych ulg w spłaceniu tych należności.

20. W wyniku kontroli ewidencji księgowej konta 901 „Dochody budżetu” (§ 0970), stwierdzono, że dochody z tytułu opłat za wpis do ewidencji działalności gospodarczej zbierane przez pracownicę Urzędu Gminy na kwitariusz przychodowy były odprowadzane na rachunek bankowy w okresach kwartalnych. Opisane działanie stanowi naruszenie przepisów określonych ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), a w szczególności:

- * art. 24 ust. 5 pkt 3 zgodnie, z którym ujęcie wpłat i wypłat gotówką następuje w tym samym dniu, w którym zostały one dokonane,
- * art. 20 ust. 1 zgodnie z którym do okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Odpowiedzialność za powstanie opisanej nieprawidłowości ponosi Inspektor ds. obsługi Rady Gminy

Wniosek pokontrolny Nr 20

20.1 Wszelkie wpłaty od płatników przyjmować wyłącznie w kasie Urzędu Gminy ze względu na konieczność należytego zabezpieczenia gotówki.

20.2 Wpłaty gotówki w kasie ujmować na bieżąco w raportach kasowych, w celu udokumentowania rzeczywistego przebiegu operacji gospodarczych.

20.3 Ustalić w przepisach wewnętrznych termin odprowadzania na rachunek bankowy zgromadzonych w kasie Urzędu dochodów.

21. W wyniku weryfikacji saida konta 011 „Środki trwałe” stwierdzono, że:

a) w okresie 2005 roku na stronie Wn zaksięgowano operacje na łączną kwotę 486.866,54zł, w tym jeden zapis pod datą 30.12.2005 roku za zbiorczym dowodem PK Nr 4838 na kwotę 368.823,54 zł. Dokonanie zapisu na koncie 011 zbiorczym dowodem PK, którym ujęto w ewidencji księgowej pod datą 30.12.2005 roku różnicę pomiędzy zwiększeniami, a zmniejszeniami stanu środków trwałych na łączną kwotę 368.823,54 zł stanowiło naruszenie Załącznika Nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r., w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz

niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 z późn. zm.), poprzez niestosowanie się do zasad funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”. Do przedmiotowego PK nie załączono żadnych dowodów źródłowych potwierdzających fakt dokonania operacji gospodarczych dotyczących obrotu majątkiem trwałym na łączną kwotę 368.823,54 zł (np. aktów notarialnych, decyzji).

b) przez okres 2005 roku nie dokonywano zapisów na stronie Ma konta 011 podczas gdy jednostka dokonywała w tym czasie szeregu operacji polegających na rozchodzie środków trwałych (sprzedaże działek, przekazanie działek o wartości 100.000 zł i 44.767,94 zł, itp.). Tymczasem dokonane operacje zostały wprowadzone do ewidencji pod datą 30 grudnia 2005 roku podczas, gdy miały one miejsce w ciągu całego roku (przekazanie nieruchomości do instytucji kultury – listopad 2005 roku, sprzedaż działek - luty, kwiecień, czerwiec, lipiec wrzesień, październik i grudzień 2005 roku, przekazanie samochodu do OSP – styczeń 2005 roku). Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 011 służy do ewidencji stanu zwiększeń oraz zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych. Na stronie Wn ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych. W konsekwencji powyższe nieprawidłowości naruszały odpowiednio art. 20 ust. 1, art. 20 ust. 2, art. 20 ust. 3 pkt 1 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r., o rachunkowości (tekst jedn. z 2002 r., Dz. U. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.):

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi Skarbnik Gminy [REDAKTOWANE]

Wniosek pokontrolny Nr 21

21.1 Ewidencję księgową prowadzić bieżąco, rzetelnie w sposób określony przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r., o rachunkowości (tekst jedn. z 2002 r., Dz. U. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

21.2 Zapisów księgowych dokumentujących przebieg operacji gospodarczych dokonywać bieżąco zgodnie z zasadami funkcjonowania kont stosownie do art. 20 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r., o rachunkowości (tekst jedn. z 2002 r., Dz. U. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

21.3 Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać wyłącznie na podstawie dowodów źródłowych zgodnie z art. 20 ust. 2, art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r., o rachunkowości (tekst jedn. t. jedn. z 2002 r., Dz. U. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

22. W trybie kontroli stwierdzono niezgodność sald analitycznych z syntetycznym konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” na dzień 1 stycznia 2005 roku jak i na dzień 31 grudnia 2005 roku. Na w/w okresy różnica pomiędzy Księgą inwentarzową a ewidencją syntetyczną wynosiła 2.965 zł. Powyższe świadczy, że saldo ewidencji analitycznej nie zostało uzgodnione z ewidencją syntetyczną, a przedmiotowe zaniechanie stanowi naruszenie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 29 września 1997 r., o rachunkowości (t. jedn. Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), a w szczególności:

* art. 16 ust. 1 zgodnie, z którym konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej,

* art. 18 ust. 1 zgodnie, z którym sporządzone na podstawie kont księgi głównej, nie rzadziej niż na koniec miesiąca zestawienia obrotów i sald powinny być zgodne z obrotami dzienników częściowych.

Odpowiedzialność za powstanie opisanej nieprawidłowości ponosi Skarbnik Gminy [REDAKTOWANE]

Wniosek pokontrolny Nr 22

22.1 Dokonać weryfikacji i uzgodnienia sald konta 020 „Wartości niematerialne i prawne”.

22.2 Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób rzetelny na podstawie dowodów źródłowych.

22.3 Na koniec każdego miesiąca dokonywać uzgodnienia salda dzienników częściowych z ewidencją syntetyczną.

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i oczekuje od Pana Wójta informacji o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 w/w ustawy służy prawo złożenia zastrzeżeń do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
mgr Henryk Rzepa